

ת"פ 49845/01/14 - מדינת ישראל נגד מונתסר רשק

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 49845-01-14 מדינת ישראל נ' רשק
בפני כב' השופטת אסתר נחליאלי חיאט
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אביעד דוויק, פרקליטות מחוז ירושלים
נגד
הנאשם
מונתסר רשק ע"י ב"כ עו"ד מוחמד חלאילה

הכרעת דין

1. כתב אישום מתוקן (לאחר שהוריתי על הפרדת אישומים בהחלטה מיום 28.4.14) הוגש נגד הנאשם ובו מייחסת לו המאשימה ביצוע עבירות של הסעה שלא כדין לפי סעיף 12א(ג1)(א) (ב) לחוק הכניסה לישראל, חובת חגירה של חגורת בטיחות לפי תקנה 83ב(א) לתקנות התעבורה, הסעת נוסעים מעל המותר לפי תקנה 84(א) לתקנות התעבורה; סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) ו-332(5) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות- עבירה לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין.

העובדות שבכתב האישום

2. ביום 21.1.14 בשעות הבוקר המוקדמות (06.45 או בסמוך לכך) נהג הנאשם ברכב פורד בכביש ירושלים תל אביב כשהוא מסיע ברכבו 23 שוהים בלתי חוקיים (להלן: "**שב"חים**") שישבו בחלק האחורי של הרכב על רצפת הרכב כשאין חגורים בחגורת בטיחות. השב"חים שילמו עבור הכניסה לישראל לאדם אחר והנאשם היה אמור לקבל שכרו עבור ההסעה מהאדם האחר.

הנאשם נסע מאיזור א-זעיים לכיוון מרכז הארץ. לפי הנתען בכתב האישום שוטרים שהבחינו ברכב הנוסע החלו לנסוע אחריו כי חשדו שברכב נוסעים שב"חים. בשלב כלשהו של הנסיעה כרזו השוטרים במערכת הכריזה של הניידת לנאשם ובקשו ממנו לעצור אך הנאשם האיץ את רכבו ונסע במהירות במטרה לברוח מהשוטרים, כך נסע הנאשם תוך שהוא עובר מנתיב לנתיב וגורם לכלי רכב אחרים לסטות ממסלולם ולבלום בלימת פתע, והכל תוך שהשוטרים ממשיכים לכרוז לו לעצור.

בשלב כלשהו הצליחו השוטרים להגיע במקביל לרכב בו נהג הנאשם ובתגובה הסיט הנאשם את הרכב לכיוון הניידת בכוונה לפגוע בה ולגרום לשוטר שנהג ברכב לאבד את השליטה, אך השוטר הצליח להסיט את הניידת לשוליים ולמנוע את הפגיעה, ואף הצליח לחסום את הרכב באמצעות הניידת. השוטרים ירדו לעצור את הנאשם ובעוד אחד השוטרים הולך לעבר הרכב בו נהג הנאשם התקדם רכב הנאשם לכיוון השוטר. השוטר פתח את דלת הנהג והנאשם נתן לשוטר מכת מרפק והחל לנסות לתת לו אגרופים ובעיטות כדי למנוע את מעצרו והמשיך להתנגד למעצר כשהשוטר הצליח להורידו לכביש. בגין מעשים אלה מייחסת המאשימה לנאשם את העבירות שפורטו לעיל.

תשובת הנאשם לכתב האישום

עמוד 1

3. בתשובתו לכתב האישום בדיון מיום 4.5.14 הודה הנאשם כי נהג ברכב הפורד והסיע 23 שב"חים כשהם יושבים על רצפת הרכב ואינם חגורים בחגורת בטיחות (כאמור בסעיפים 1, 2 לכתב האישום), כן הודה כי הסיע את השב"חים לבקשת אדם אחר אך כפר כי אלה שילמו לאחר כסף עבור הכניסה לישראל וכן כפר כי היה אמור לקבל כסף בגין ההסעה, כמו כן כפר בעובדות כתב האישום (סעיפים 5-10) וטען כי המשיך לנסוע "באופן רגיל" וכי הוא "לא שם לב לשוטרים עד שהם עקפו אותו בצורה אלכסונית וכמעט גרמו לתאונה" (עמ' 7 לפרוטוקול) ועוד ציין כי הוא הותקף על ידי השוטרים ונחבל, וטען כי לא תקף מי מהשוטרים.

הנאשם הודה בסעיף 11 לכתב האישום, קרי, בהסעת השב"חים כשהם אינם חגורים בחגורת בטיחות וכי מספר הנוסעים עולה על המותר.

הנאשם כפר באירוע המתואר בכתב האישום ובעובדות המקימות את העבירות המיוחסות לו כמתואר בסעיפים 12, 13 לכתב האישום.

יאמר כי במהלך דיון ההוכחות הסכים הנאשם לעובדה שבכתב האישום שהיה אמור לקבל שכר מבעל הרכב ("מוחמד") עבור ההסעה, קרי, כי מבחינתו היתה ההסעה בשכר, אם כי לא קבל את השכר בפועל. יאמר עוד כי אין כל עבירה המיוחסת לנאשם בגין התשלום עבור ההסעה, וכי ההודאה בכך שהיה אמור לקבל תגמול עבור ההסעה היא למעשה הודאה בנסיבות המתוארות בכתב האישום ככל שהן מתייחסות להסעה (ראו עמ' 111 לפרוטוקול ש' 6-7).

המחלוקת

4. לאור תשובת הנאשם, קרי, הודאתו בעובדות כתב האישום המקימות את סעיפי העבירות הסעה שלא כדין, חובת חגירת חגורת בטיחות והסעת נוסעים מעל המותר נותרה המחלוקת בין הצדדים, בשאלת ביצוע העבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות.

5. לאור האמור - ומאחר שאין חולק כי ניתן להרשיע את הנאשם בעבירות בהן הודה - אתייחס להלן **אך ורק לעבירות שבמחלוקת** - קרי, לעבירות של סיכון חיי אנשים במזיד (2)332 ו-332(5) לחוק העונשין) ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות (סעיף 274(1) לחוק העונשין).

ניתן לסכם את המחלוקת בין הצדדים בשאלה האם הוכחו היסודות העובדתיים הרלבנטיים עליהן ניתן לבסס את עבירת סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, וככל שיוכח היסוד העובדתי תבחן שאלת קיום היסוד הנפשי במעשי הנאשם מתחילת האירוע המתואר בכתב האישום.

הראיות שהובאו

6. ראיות מצומצמות הביאה **המאשימה** בתיק זה; לטענת המאשימה לא ניתן היה לזמן את מי מהשב"חים בהיותם תושבי שטחים ובשל הקושי לאיתורם. משכך הסתפקה המאשימה בעדותם שלשני שוטרי הסיוור של תחנת הראל שפעלו באירוע נשוא כתב האישום, רס"ר אברהם בן דוד והשוטר בנימין בראשי, ואלה בלבד.

כן הגישה המאשימה, בהסכמת הסנגור את הודעת הנאשם שנגבתה על-ידי רס"מ פלג ביום 21.1.14, ת/1; ותמונות של הרכב בו נהג הנאשם ותמונות המתארות את פנים הרכב ואת השב"חים - ת/2 (תמונות שצולמו לאחר האירוע- עמ' 113).

לציין כי בגדר ההודעה ת/1 נכלל עימות בין אחד השב"חים שהובא למקום החקירה לבין הנאשם, ואולם אותו שב"ח לא זומן לעדות, ומשכך הסכמת הצדדים להגשת ההודעה מתייחסת לדברי הנאשם ואשר לחלק המתייחס לעימות בין הנאשם לשב"ח, הוסכם על הצדדים כי הדברים שנאמרו בעימות אינם מהווים ראיה לאמיתות תוכנם.

לציין כי בגדר ת/1 חזר הנאשם על עמדתו כי עצר ברגע שראה את הניידת, כי לא תקף את השוטר וכי דווקא השוטר הוא שתקף אותו ואף הפעיל טייזר וכדבריו "הוא הביא לי חשמל פה, לא עשיתי שום דבר" (ש' 3) כן הודה כי היה אמור לקבל כסף עבור הסעת השב"חיים ממוחמד (שנתן לו את העבודה להסיע את השב"חיים), אך טרם קבל את הכסף, עוד הכחיש לחלוטין כי ברח מהמשטרה וגם כי נסע באופן שיש בו לסכן את הנוסעים בכביש כפי שיוחס לו בכתב האישום.

מטעם ההגנה נשמעה עדות הנאשם בלבד, וכראיות מטעמו הוגשו נהלי משטרת ישראל לעריכת מרדף כדי להראות כי השוטרים שלטענתם ניהלו מרדף פעלו שלא כדין נ/1; מפה טופוגרפית של האיזור נ/2; ו-23 דוחות עיכוב של 23 השב"חיים שנראים זהים לחלוטין למעט השם בראש הדו"ח, אך לרבות המקום המשמש לחתימת המעוכב שם מצויין בכל הדוחות - 'סרב לחתום'.

כמו כן במהלך הדיון הסתבר כי תמונה המתעדת דקה מהאירוע שצולמה על ידי מאן דהוא שנקלע למקום בו נעצרו הניידת והרכב בו נהג הנאשם, הועלתה לאתר ה- youtube (וכאמור לא ידוע מי צילם אותה ומי העלה אותה לאתר) אך הוסכם על הצדדים להגיש את התמונה לאחר שזיהו את האירוע בתמונה ואת כלי הרכב שהשתתפו בו; התמונה סומנה נ/4 כפי שהוסכם על המאשימה (עמ' 22 לסיכומים).

ראיות המאשימה והערותי

7. **רס"ל בן דוד** הוא כאמור שוטר סיוור בתחנת הראל; ביום האירוע נסע בכביש מס' 1 בירידה ממחלף הראל לעבר ירושלים, בהיותו בירידה הבחין ברכב מסחרי מסוג פורד לבן (להלן גם "**סוואנה**" כפי שכינו אותו הצדדים) שחלונותיו האחוריים אטומים "שקוע מאוד. התא מטען שלו כמעט בכביש" (עמ' 13) "ומיד אמרתי לבני (בראשי, השוטר השני - א.נ.ח) שמדובר במסיע" (שם, ש' 10, 11). בן דוד שנהג את הניידת, נסע לכיוון מחלף מוצא, עשה סיבוב פרסה "במוצא תחתית במנהרה" (שם, ש' 32), וחזר להשתלב בתנועה בכביש 1 לכיוון תל אביב במטרה להדביק את רכב הסוואנה שהמשיך כל אותה עת בנסיעתו (בלי שידע על הניידת הנוסעת בעקבותיו). לדברי בן דוד הוא שמר על קשר עין עם הרכב וכשהגיע למחלף עין חמד כרז לנהג הרכב לעצור, אך הנהג לא עצר ו"התחיל לחתוך לסטות מנתיב לנתיב. ימין שמאל מבלי לאותת" (עמ' 14 ש' 9, 10) "היו מלא רכבים שסטו בלמו" (שם, ש' 13), הוא לא ידע לומר את המהירות בה נסעה הסוואנה אך ציין כי "עשיתי מרדף" (שם, ש' 15) וכי "נתנו דיווחים במקביל לכל הכוחות שיעשו מחסומים" (שם, ש' 15, 16); בן דוד לא רק שלא ידע לומר מה המהירות בה נסעה הניידת שבה נהג, ולא ידע לציין את מהירות רכב הסוואנה, אלא גם לא את המרחק וגם לא "כמה זמן עשיתי אחרי את המרדף" הוא גם "לא זוכר כמה, באיזה מרחק וכמה זה זמן לקח" (שם, ש' 16, 17). לדבריו, בסופו של דבר הרכב נעצר. בן דוד העיד שירד מהניידת לכיוון הסוואנה, דפק על מכסה המנוע וצעק "עצור משטרה" (שם, ש' 31), לדבריו הרכב המשיך לנסוע אך לא ידע לומר אם זה "בכוונה לדרוס" (עמ' 15 ש' 1), או "לנסות להשתחל בין הרכב לבין החומה מצד שמאל, כדי לברוח" (שם, ש' 1) בהמשך עמד מול דלת הנהג ניסה להוציא את הנאשם מן הרכב ומאחר שזה לא שיתף פעולה "הוצאתי אותו בכוח" (שם, ש' 5), "הוא התנגד גם, הביא לי מרפק אגרופים, דחף אותי לא נתן לי להוציא אותו מהרכב. משכתי אותו בכוח על הכביש. התחלנו להתקוטט שם על הכביש הוא לא הסכים לשתף פעולה. אני ניסיתי לאזוק אותו. לא הצלחתי. באיזה שהוא שלב" הפעיל בן דוד טייזר לכיוון החזה של הנאשם והנאשם נפל על הרצפה ואז השתלט על הנאשם ואזק אותו (שם, ש' 8-14). בהמשך דבריו לא זכר אם הנאשם נתן לו אגרופים "הוא הביא לי מרפק. דחף אותי. אם אני לא טועה

גם עם אגרופים" והרכב המשיך לנסוע" (עמ' 17 ש' 28-29), אך גם את דבריו אלה לא ממש זכר וציין "גם זה על פי מה שקראתי" (שם, ש' 29). באותו זמן היה השוטר בראשי בעבר השני של הרכב (עמ' 14, ש' 24) שומר על השב"חים שהיו באוטו שלא יברחו "שזה מה שקורה בדרך כלל אם אנחנו מורידים מהם עיניים" (עמ' 15, ש' 11).

לציין כי ככלל בן דוד לא זכר את האירוע ולא יכול היה לתת פרטים לגביו ואף רענון הזכרון מדוח הפעולה, שלא הוגש כראיה לתיק, לא סייע רבות. בן דוד ציין כי "אני זוכר את האירוע במעורפל. זה מתערבב לי עם מלא אירועים מאותו סוג" (שם, ש' 22). בן דוד העיד כי המרדף החל לאחר מחלף עין חמד, לאחר שכבר התחילה העלייה, כי "לא צברנו מהירות יותר מדי" (ש' 30), וכי "המרדף היה כמה דקות. וזהו" (ש' 31). כשהציג לו ב"כ המאשימה כי הנאשם העיד שכלל לא התנגד, מאחר שלא ידע שרודפים אחריו וכי שיתף פעולה מיד ברגע שהניידת היתה במקביל אליו רק אז ראה אותה לטענתו בפעם הראשונה, השיב באורח סתמי כי "זה לא היה נראה ככה. ההתנהגות שלו בכביש לא היתה נראית ככה" (עמ' 18, ש' 17, 18); סתם ולא פרש.

מחקירתו הנגדית עולה כי הסוואנה שנסעה לכיוון תל אביב התקדמה בנסיעתה ולקח זמן מעט שהניידת הגיעה לכביש בכיוון ההפוך בו נסעה הסוואנה, שכן הניידת היתה צריכה להתקדם לכיוון מחלף מוצא (מכיוון מבשרת) לעבור במנהרה להשתלב חזרה לכביש ירושלים תל אביב לכיוון מערב (ת"א) כדי להדביק את הסוואנה; כן ציין כי הוא "חתר למגע" (עמ' 23, ש' 16) וכי מנסיונו השב"חים הם אנשים מסוכנים שגם מבצעים עבירות פליליות, ולכן היה דרוך. הוא הודיע למוקד על האירוע אך אינו יודע אם השיחות מתועדות או הוקלטו, (מכל מקום המאשימה לא הביאה כל ראיה כי היה דיווח או כי יש תיעוד לגבי הדיווח ו/או כי נעשה נסיון לאתר את ההקלטות הללו). בן דוד הודה כי נהלי המשטרה לעריכת מרדפים (נ/1), אינו מתיר עריכת מרדף בעבירה של הסעת שב"חים, (לכן לכאורה לא היה מקום לעריכת המרדף) הוא גם הודה (עמ' 26) כי סבר שמדובר במסיע שב"חים אבל שינה את דעתו והחליט לבצע מרדף כי "כשהגענו קרוב אליו ואמרנו לו לעצור הוא התחיל כבר לא להתנהג רק כמסיע. הוא גם סיכן את עצמו ואת כל הסובבים אותו ובשביל זה התחלנו את המרדף" (שם, ש' 3-5). בן דוד לא ידע להשיב מתי הודיע למפקדים שלו על קיום המרדף וגם לא זכר אם אכן דיווח למפקדים בזמן אמת על ביצוע המרדף כמתחייב מנהלי המשטרה אך שינה את דעתו ואמר כי הוא מפקד המשמרת ולפיכך היה צריך לדווח לעצמו בלבד... (עמ' 28, ש' 1); בן דוד אישר כי המרדף לא צולם כי 'לא היה לו זמן' להגיד לשוטר השני שיצלם, הוא לא ידע אם הוקמו מחסומים כנהוג במקרה של מרדף שמתבצע לפי הנהלים, לא זכר אם הוקמו מחסומים בכביש כדי לעצור את הרכב בהמשך הדרך כדי שעצם המרדף שהוא מבצע לא יגרום לסיכון בדרך, ולמעשה על רבות מהשאלות השיב כי כלל אינו זוכר את האירוע אלא "ממה שקראתי. במעורפל מאוד למה יש מלא אירועים כאלה" (עמ' 33 ש' 22).

בן דוד העיד על אירועי שב"חים באופן כללי מתוך נסיונו לגבי אירועי שב"חים אחרים ולא דווקא על המקרה דנא (ראו למשל עמ' 36). כך התקשה בן דוד לומר את משך האירוע ובודאי את משך המרדף אבל באופן כללי ידע לומר שהמרדף ארך דקות (עמ' 33, ש' 24) "דקה שתיים שלוש" (עמ' 38 ש' 30) ובהמשך ציין כ-300-400 מטר (למשל עמ' 38). בהתייחס לעומס התנועה בכביש ציין בתחילה כי היה עומס תנועה כבד "יש סוג של פקק אבל לא פקק שעומד סטטי" (עמ' 14 ש' 2) אבל בהמשך אמר כי "יש הרבה תנועה זה לא עומסי תנועה" (עמ' 39) ולאחר מכן הודה כי "אני לא זוכר אם היו עומסים לא עומסים מה שרשום בדוח הפעולה" (עמ' 40 ש' 19) ואולם כשהופנה לדוח הפעולה, ממנו נעדר פרט

עומס התנועה, לא יכול היה להשיב מה היה עומס התנועה באותו מועד (עמ' 41).

במענה לשאלות הסנגור לא ידע בן דוד לומר מה המהירות בה נסע הרכב שאחריו רדף, רק לומר 'יותר מהר מהשגרתית', אך מהי אותה 'מהירות שגרתית' (עמ' 42), לא ידע לומר. בן דוד נאלץ להסכים כי יש קושי ממשי להאיץ רכב סוואנה ארוך ובו משא של 23 נוסעים לבד מהנהג (עמ' 42).

אשר לאופן הנהיגה לא ידע בן דוד ליתן פרטים, כך לא ציין כמה כלי רכב עקפה הסוואנה לאורך המרדף, כמה כלי רכב בלמו לשיטתו, או סטו מהדרך, כתוצאה מהסוואנה הנהוגה בידי הנאשם באופן שלטעמו מהווה להם סיכון, גם לא כמה רכבים הוא בעצמו עקף (עמ' 47), בן דוד הודה (עמ' 48) כי רק בפעם האחת, הראשונה והיחידה כשהיה במקביל לרכב הנאשם הוא עקף את הנאשם מצד ימין ועצר אותו.

בן דוד העיד גם כי הנאשם התנגד ולכן משך אותו בעורף, כי הוא רצה לברוח, לדבריו "בעיטות אגרופים התנגד למעצר הוא ניסה לברוח" (עמ' 50 ש' 129 עד עמ' 51 ש' 2); ראיתי להדגיש כי בן דוד לא זכר את האירוע וציין כי הוא מעיד על פי הכתובים, ואולם הדוח שעל פיו העיד לא הוגש, ולכן כל שנתרו הם דברי העד בבית המשפט, שכאמור לא זכר את האירוע, ואמר פרטים שונים מעת לעת, וממילא לא העיד באופן קוהרנטי המתיישב עם התקדמות האירוע.

מהחקירה הנגדית עולה כי בעימות שהיה בין בן דוד לבין הנאשם במהלך חקירת הנאשם בסמוך למעצר, (שבן דוד כלל לא זכר שהתקיים ולא יכול היה לפרט דבר בקשר אליו), לא ראה בן דוד להטיח בנאשם כי הנאשם תקף אותו, ממילא לא הטיח בפניו את הבעיטות, לא את האגרופים, ודווקא היה זה הנאשם שהטיח בפני בן דוד את העובדה שבן דוד הפעיל כלפיו טייזר ללא כל סיבה ורק אז ענה לו בן דוד כי הוא הפעיל את הטייזר כי הנאשם רצה לברוח, אך כאמור כלל לא הזכיר אגרופים ובעיטות שעליהם העיד בבית המשפט הגם שכאמור כלל לא זכר את האירוע ולא את העימות, (בעמ' 51) כל שהיה לו לומר "אם זה רשום זה מה שהיה" (עמ' 53 ש' 20).

עוד התייחס בן דוד במסגרת החקירה הנגדית לדוחות העיכוב של 23 השב"חים. דוחות העיכוב (נ/3) מולאו על ידו ולטענתו בחקירה פרונטאלית של כל אחד מהשב"חים בנפרד, כשאין הם נמצאים באותו חדר. עיון ב-23 הדוחות מעלה כי הם נראים בדיוק אותו דבר, אף אחד מהשב"חים לא מסר כל תגובה ובסעיף 5 של כל אחד מהדוחות כתוב "תגובת המעוכב: אין תגובה" ובהמשך במקום החתימה "מסרב לחתום".

לבן דוד לא היתה כל תשובה לכך! ואומר כי 23 הדוחות של המעוכבים מעוררים בהחלט תמיהות שהיה מקום להסבירם ביתר בירור והתרשמותי, כפי שהציע הסנגור לבן דוד, כי הדוחות מולאו שלא בזמן חקירת המעוכב אלא לאחר מכן, ולא בזמן אמת באופן פרונטאלי עם כל אחד מהשב"חים, שכן צירוף המקרים בהם 23 דוחות נראים בדיוק אותו דבר, כי אף אחד מהמעוכבים לא אמר ולו מילה ונרשם ליד תגובתו "אין תגובה" וגם תמוה כי כל 23 השב"חים ציינו 'מסרב לחתום' הגם שלטענת בן דוד הם לא היו יחדיו, אלא הופרדו. ועל כך אשוב ואומר, אתמהה!

בהעדר אפשרות לשמוע עדות ברורה שתתאר את האירוע מנקודת מבטו של בן דוד, מאחר שכלל לא זכר את האירוע, וכפי ששב וציין במענה לבקשת הסנגור שיתאר את התנועה בכביש ואת אופן נסיעת הנאשם בפירוט השיב כדרכו: "אני מאוד אשמח. מאוד אשמח לענות לך על השאלות שלך בשיא הפרטיות (הכוונה לשיא הפרטים- א.נ.ח) צר לי מה אני אעשה? אין, אני עובר מלא אירועים כאלה.

הרבה דוחות פעולה. הרבה מרדפים.. זה מה יש. מצטער אני לא זוכר" (עמ' 41 ש' 19-27) וכך לא עלה בידו לתאר בהמשך את מהירות הנסיעה ואף לא את מצב הכביש בעת האירוע, רק אמר כי אין שוליים בכביש (עמ' 58 ש' 27)) ובהעדר כל מסמך, תמונות, עדויות, העדר סמני תקיפה על גופו, כפי שאישר בעצמו ולמעשה בהעדר כל ראייה אחרת התומכת בדברי בן דוד לבד מדבריו שלו (ועדות בראשי להלן) שאת תמציתם הבאתי לעיל, ממילא יש קושי ממשי לבסס את כתב האישום על דברי בן דוד.

8. **השוטר בראשי** ישב בניידת ליד בן דוד והשתתף אתו במהלך האירוע, במרדף ובמעצר.

על פי עדותו נסע בניידת אחרי הרכב המדובר, כרז לנאשם לעצור ומעת שכרז "התחיל להגביר את המהירות שלו ולסטות בין נתיבים" (עמ' 63 ש' 10), לאחר מכן הצליחה הניידת להדביק את הרכב "אבי ביצע חסימה" (שם, ש' 25), ואז ראה את בן דוד "מתקוטט עם הנהג" (שם ש' 26) ובשלב מסוים "נאבד לי קשר העין (שם, ש' 27) הוא הלך לצד ימין של הרכב כדי לשמור שהשב"חים לא יברחו.

כמו בן דוד, גם השוטר בראשי כלל לא זכר את האירוע ולא יכול היה לציין בפני בית משפט באיזה מקום התחיל לכרוז לנאשם כדי שיעצור (עמ' 64); גם לאחר שרעננו את זכרוננו, ולאחר שחזר וביקש לעיין שוב ושוב בדוח (שלא הוגש כראייה) שאת תכנו לא זכר, שב וציין כי אינו זוכר אלא 'בגדול' שהיה זה במחלף אבו גוש "40 מטר לפה. 40 מטר לשם" (עמ' 65 ש' 19) גם את הנטען בכתב האישום כי הסוואנה סתה "מנתיב לנתיב" לא זכר וממילא לא יכול היה לתת פרטים על כלי רכב שהיו בסיכון בגלל הסוואנה, ונאלצו לסטות ממסלולם בשל אופן נהיגת הנאשם, לא ידע לומר איזה כלי רכב, כמה כלי רכב ולמעשה לא יכול היה לתת כל פרט בעניין הסכנה שיצר הנאשם באופן נהיגתו; בראשי ניסה לרענן את זכרוננו וקרא בקול את החלק הרלוונטי בהודעתו, אלא שגם אז, לא זכר את האירוע ותחת זאת ניסה 'להסביר' בעדותו את הכתוב הגם שאת המתואר כלל לא זכר, ש"מתחיל לזגזג בין נתיבים אני משער להמלט מאתנו" (עמ' 66, ש' 17); השוטר לא ידע לתאר מה היתה ההתנהגות של הנאשם לפני שהתחיל לכרוז (עמ' 67, ש' 2), האם הנאשם נסע מהר, האם עבר בין נתיבים וכמה פעמים עבר ביניהם, האם מכוניות שנסעו בכביש בלמו כתוצאה מכך, כמה מכוניות, האם סטו? לאן סטו? דבר מכל אלה לא נשמר בזכרוננו אף לא לאחר שרוענן.

כאמור, גם בראשי לא זכר את האירוע ולא היה בידו לתאר את האירוע באופן שיאפשר לקבל פרטים בסיסיים אודות האירוע בודאי שלא ניתן לבסס על דברים אלה את האמור בכתב האישום ולא ניתן לייחס לנאשם ביצוע העבירות החמורות שיוחסו לו.

בראשי תאר שראה את בן דוד 'מתקוטט' עם הנאשם (במילה - "מתקוטט" השתמש גם בן דוד בעדותו) אמר שהנאשם תקף את בן דוד וניסה לתת לו אגרופים, אך הסכים עם הסנגור שקשר העין עם בן דוד נעלם לו למספר דקות וכי בהמשך ראה את שניהם על הרצפה (עמ' 68 ש' 28- עמ' 69 ש' 6) - תיאור זה שונה מדברי בן דוד שלא ציין בשום מקום כי ה'התקוטטות' עם הנאשם גרמה לו ליפול על הרצפה ביחד עם הנאשם, גם בתמונה נ/4 לא עולה כי היה 'מאבק' אלא רואים את הנאשם על הרצפה כשמעליו עומד שוטר, תמונה המשקפת את דבריו כי בא לכיוון בן דוד עם טייזר לבקשת בן דוד, כי בן דוד לקח ממנו את הטייזר ואף השתמש בו.

פרט נוסף שציין בראשי ואין לו כל אזכור בחומר הראיות, כי הוא בעצמו השתמש באלימות נגד הנאשם - "כשהבאתי לו בעיטה" (עמ' 69 ש' 10).

בראשי מתאר כי נסעו אחרי הרכב במרחק 20, 30 מטר ורק בטרם עצירה הגיעו אליו במקביל ואז גם

היה נסיון נגיחה של רכב הנאשם בניידת (עמ' 71 ש' 3-12), אך לא יכול היה לתאר מעבר לאמירה זו.

בחקירה נגדית- עולה שהיה מתנדב נוסף שהגיע למקום לאחר מכן (עמ' 72 ש' 19) שמו דניאל מלכה, אך הוא לא הוזמן ליתן עדות ולנסות לתאר את האירוע מזכרונו כדי לתמוך בעדות שני השוטרים שכאמור לא זכרו את האירוע, או למצער לתאר את מצב הכביש ואת כלי הרכב שנעצרו והיו ב'סיכון' (עמ' 72-73). כך ציין בראשי, כי המרדף התנהל כדקה (עמ' 73 ש' 7), כי בכביש היתה תנועת רכבים "עמוס אך לא פקוק" (עמ' 74), כי אינו יודע מה היתה מהירות הסוואנה, לא יודע אם ביום האירוע היו במקום שוליים ובכלל לא ידע לתאר את תנאי הדרך ביום האירוע (עמ' 75 ש' 28), אישר כי הוא בעצמו הלך לצד ימין של הרכב כדי לשמור על השב"חים שלא יברחו, וכי בן דוד פנה לצד שמאל של רכב הנאשם, כן אישר שלא ניתן לראות מצד ימין של הסוואנה את מושב הנהג שם אירעה לכאורה התקיפה המיוחסת לנאשם (כפי שגם עולה מתמונה 14 של ת/2), אך בהמשך שינה טעמו ואמר שכן ניתן לראות אם כי לא כל הזמן שכן הוא איבד קשר עין עם בן דוד, וסיפר שהלך לעזור לבן דוד אך לא זכר להגיד באיזה שלב, רק ידע לומר באופן כללי שראה את בן דוד נאבק פיסית עם הנאשם וכי שניהם היו על הרצפה (עמ' 85) (כאמור אירוע שכלל לא נזכר מפי בן דוד) הוא לא זכר אם ראה סימנים על בן דוד, הוא לא זכר אם ירד לבן דוד דם, וגם לא זכר אם בן דוד נזקק לטיפול (עמ' 86); כשנשאל אם ראה את הנאשם מנסה לנגח את הרכב הודה כי לא ראה זאת אבל **חשד** (עמ' 87) עוד לא זכר להגיד אם היה מגע עם הניידת גם לא עם כלי רכב אחרים, כן הודה שהתמונה שהוצגה במהלך הדיון (נ/4) תומכת בטענת הנאשם כי העצירה היתה עדיין מול אבו גוש, קרי מרחק קצר מאוד ממחלף עין חמד, שם לטענת השוטרים החל המרדף שכזכור גם מקום תחילת המרדף אינה נהירה ובראשי לא יכול היה לדייק היכן בדיוק החל המרדף. לסיכום דבריו עולה כי למעשה לא ידע לומר לאורך כמה מטרים ארע המרדף (נקודה מהותית בהתחשב בכך שבסיום דברי שני השוטרים עלה כי המרדף היה קצר ביותר), לא ידע לומר כמה כלי רכב היו במקום, כמה סטו מהנתיב, האם אותם כלי הרכב שאת מספרם לא ידע נאלצו לבלום, הוא גם לא יכול היה לתאר את מצב הכביש במועד האירוע, אם היו שוליים אם לאו, מה המהירות בה נסע הנאשם, מה המהירות שבה נסעה הניידת, כמה כלי רכב עקפה הניידת לצורך ה'מגע' עם הנאשם 'אליו חתרו', לא היה בידיו לתאר את הנגיחה הנטענת של הסוואנה בניידת, ולמעשה חזר בו מאירוע הנגיחה, גם הוסיף כי לא לקח פרטים מאף אחד מהנהגים שלטענתו עצרו במקום עקב החסימה, כדי לא לגרום לפקקי תנועה.

בכך הסתיימה פרשת התביעה.

גרסת הנאשם והערותי

9. בעדותו חזר הנאשם על עקרי דבריו בהודעה שמסר במשטרה, על הודאתו שהסיע 23 שב"חים, על כך כי נסע בצד שמאל של הדרך, וכי בפעם הראשונה שראה את הניידת היא עקפה אותו בצד ימין והיתה במקביל אליו, ורק אז, כאמור הפעם הראשונה שראה אותה עצר מיד כשנאמר לו לעצור, כי היה זה קצת אחרי מחלף עין חמד מול אבו גוש (מתיישב עם נ/4), כי השוטר שבא לדלת הנהג אמר לו לרדת מהרכב אך בטרם הספיק לרדת משך אותו השוטר בעורף, כן ציין כי השוטר הפעיל את הטייזר ופגע בו ללא סיבה וכן כי אזק אותו. הוא הכחיש מכל וכל שהתנגד למעצר וכן הכחיש כי תקף את השוטר, להפך, טען כי השוטר נתן לו מכות והוא נפל על הרצפה (עמ' 105), (תיאור המתיישב עם נ/4); הוא ציין כי תיאור 'התקיפה' מפי השוטרים כלל לא יכול היה להתרחש שכן הרכב בו נהג נעצר 'כמעט בתוך הגדר המפרידה בין נתיבי הכביש' כפי שניתן לראות בתמונה נ/4 שהוצגה כאמור במהלך הדיון. הנאשם

תאר כי הסוואנה נסעה בכבדות שכן היה עליה משא של 24 אנשים (השב"חיים והוא) כי היתה עלייה (לאחר מחלף עין חמד עד שנעצר) וכי נסע בין 60-70 קמ"ש (עמ' 106) כפי שנסע כל הדרך וכלל לא האיץ את הרכב כי לא ראה את הניידת ולא שמע כל כריזה, עוד ציין כי בלתי אפשרי להסיט את הרכב הכבד מנתיב לנתיב כטענת השוטרים ואמר "יש לי רכב כמו טנק אם אני טיפה זז ככה הוא נופל מהכביש" (שם, ש' 17), הנאשם אמר כי בתוך הרכב 'היו דיבורים' כי 23 אנשים שנוסעים מדברים ביניהם ולא שמע כל כריזה אם היתה כזאת, כן חזר על דבריו שהצטער שהסיע את השב"חיים הודה כי עשה טעות, אך הכחיש את כל העובדות האחרות, הרלבנטיות לשתי העבירות שבמחלוקת.

בחקירה הנגדית חזר על עקרי הדברים שכבר הובאו בת/1 ובחקירה הראשית, ולשאלה אם ידע שאין לכלל השב"חיים מקום השיב כי רק בדיעבד ידע זאת וכי כשנכנס לרכב כלל לא הסתכל לאחור לראות כיצד השב"חיים יושבים ברכב. הוא הכחיש שנסע מהר ושסטה בין הנתיבים, אך ציין כי עבר נתיב כדין ובהתאם למתבקש מהתנועה שהיתה במקום; כשב"כ המאשימה עמת אותו עם הטענה שמי מבין השב"חיים אמר אחרת השיב כי ככל שהדברים נאמרו זה היה במטרה להשתחרר ממעצר, וביקש שיביאו את מי שתאר כי נהג מהר כדי 'שנשמע אותו', אך כאמור איש מהשב"חיים לא התייצב כך שאין ראיה אחרת מעבר למה שהעיד הנאשם לגבי נהיגתו.

הנאשם שב וציין כי ראה לראשונה את המשטרה רק כשעצרה אותו (עמ' 123) העיד כי לא שינה את מהירות נסיעתו במהלך הדרך, כי לא החליף נתיבים מצד ימין לשמאל וכי למעשה כלל לא ניתן לעשות כך לאור מצב הרכב והמשא הכבד שעליו; לדבריו יתכן שעבר נתיב אולי פעם אחת, בהתאם למצב התנועה בדרך ואולם זה לא כדי לברוח אלא בהתאם לתנאי התנועה בכביש, וציין עוד כי גם אם עבר נתיב, כמתבקש מהתנועה, אף רכב לא סטה ולא בלם (עמ' 124) וכן הדגיש כי לא האיץ את הרכב בשום שלב וממילא לא ברח, וברגע שהמשטרה היתה במקביל אליו ו'צעקה' לו לעצור, הוא עצר מיד; הנאשם אמר כי בן דוד בא לכיוון הרכב שלו, נתן מכה על מכסה המנוע "וכשפתח את הדלת אין מקום לתפוס אותי אז הוציא אותי" (עמ' 125 ש' 12); כן הסביר כי לא היה מקום פיסה מהרכב עד ל'חומת הבטון' כפי שאכן ניתן לראות בתמונה נ/4. הנאשם תאר כי בן דוד לקח אותו אל מאחורי הסוואנה נתן לו מכות והוא נפל על הרצפה ו"שם לי אזיקים מאחורי הגב ונתן לי באקדח של החשמל" (ש' 21).

מטעם ההגנה - העיד הנאשם בלבד.

דין

המסגרת הנורמטיבית

10. אשר לעבירה של **סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה**, קובע סעיף 332 לחוק העונשין כך:

"העושה אחת מאלה, בכוונה לפגוע בנוסע נתיב תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו, דינו - מאסר עשרים שנים:

- (2) מטפל בנתיב תחבורה או כלי תחבורה, או בכל דבר שעליהם או בקרבתם, בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החופשי והבטוח של נתיב התחבורה או כלי התחבורה או בבטיחותו של נוסע כאמור או כדי לסכן את השימוש או הבטיחות האמורים;

.....

(5) גורם לסיכון בטיחותו של נוסע כאמור בהימנעות מעשות מעשה שחובה עליו לעשותו".

העבירה לפי סעיף 2332(2) לחוק העונשין היא **עבירת התנהגות ("בדרך שיש בה כדי לפגוע")**, בלא שנדרשת פגיעה ממשית. ההתנהגות היא של עצם 'יצירת הסיכון' ואין נפקות לשאלה אם ה'סיכון' התממש אם לאו (י. קדמי, על הדין בפלילים, חלק שלישי, מהדורה תשס"ו, 1289).

בע"פ 217/04 **אלקורעאן נ' מדינת ישראל** (29.6.05), נקבע כי בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה יש להחיל את "כלל הצפיות". וכך נאמר בסעיף 11 לפסק הדין-

"תכליתו של האיסור בסעיף 2332(2) לחוק העונשין היא להגן על חייהם ובטיחותם של נוסעים המשתמשים בנתיב תחבורה או בכלי תחבורה ולהבטיח את התנועה בדרך... אין כל הצדקה להגן על נהגים הנוהגים באופן מסוכן הפועלים ברמה של צפיות בדרגה קרובה לודאי כי חייהם של חפים מפשע יסוכנו בכביש. אין לאדם חירות לנגדך כאוות נפשו תוך סיכון חייהם של אחרים במודע. נהיגה פרועה אינה ערך הראוי להילקח בחשבון על ידי הפרשן בבואו לפרש את העבירה לפי סעיף 2332(2). על כן יש לומר כי כלל הצפיות חל בעבירה לפי סעיף 2332(2) לחוק העונשין, שעניינה סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה".

11. אשר לעבירה של **תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות**, קובע סעיף 274 (1) לחוק העונשין כך:

"התוקף שוטר והתקיפה קשורה למילוי תפקידו כחוק ונתקיימה בו אחת מאלה, דינו - מאסר עד חמש שנים ולא פחות משלושה חדשים:

(1) התכוון להכשיל את השוטר בתפקידו או למנוע או להפריע אותו מלמלאו;"

היסוד העובדתי הצריך לקיום עבירה זו הוא הוכחת "התקיפה" כמשמעה בסעיף 378 לחוק העונשין (= "המעשה"), וכי המותקף הוא **שוטר הממלא תפקידו כחוק**, (קרי, שהתקיפה ארעה בעת שהשוטר עושה שימוש בסמכויותיו כשוטר (י. קדמי, שם, עמ' 1648)); המדובר בעבירה התנהגותית של מחשבה פלילית כשהיסוד הנפשי הנדרש הוא 'מודעות' כלפי טיב המעשה וכלפי התקיימות הנסיבות, קרי, כי המותקף הוא שוטר (י. קדמי, שם עמ' 1652).

12. מושכלות יסוד הן כי "העבירה הפלילית, כתופעה התנהגותית האסורה על פי הדין הפלילי, מורכבת משני יסודות בסיסיים: 1. היסוד הפיזי המבטא את ההתרחשות האובייקטיבית במציאות. 2. היסוד הנפשי המבטא את העמדה הסובייקטיבית של העבריין כלפי 'רכיבי' ההתרחשות" (י. קדמי, על הדין בפלילים, חלק ראשון, מהדורה תשס"ה, עמ' 59) "היסוד הפיסי הינו אובייקטיבי במהותו וקיומו אינו מותנה בקיומה של התייחסות נפשית סובייקטיבית..." (שם, עמ' 60) (וראו סעיפים 18-20 לחוק העונשין).

משכך עד שאבוא לבחון את היסוד הנפשי של הנאשם בהתייחס לעבירות המיוחסות לו ובפרט בהתייחס לעמדתו הסובייקטיבית כלפי רכיבי ההתרחשות - יש תחילה לבחון האם הוכחו היסודות העובדתיים

האובייקטיבים של העבירות המיוחסות לנאשם, שבהעדרם מתייתר הצורך לבחון את היסוד הנפשי של הנאשם.

הערכת הראיות

13. כפי שצינתי בדיון במהלך סיכומי המאשימה, שבעתיים כך לאחר שקראתי בקפדנות את הפרוטוקול ועיינתי במוצגים, נתתי דעתי לגרסת השוטרים שהעידו, הגעתי למסקנה כי היסודות העובדתיים של עבירת סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה ושל עבירת תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, שתי העבירות שיוחסו לנאשם בכתב האישום ובהן לא הודה - לא הוכחו, בודאי לא ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט פלילי.

למעשה, אני רואה לציין, כי האירוע שתואר בכתב האישום, ושעליו העידו השוטרים, שני העדים היחידים מטעם התביעה שעליהם מבקשת המאשימה לבסס את האישומים - כלל לא הוכח כי התקיים באופן שבו נטען בכתב האישום ואינו מתיישב עם התרשמותי ומסקנותי.

14. גרסת המאשימה אשר לאירוע המתואר בכתב האישום הובאה על ידי שני שוטרים, שכלל לא זכרו את האירוע, וגם לאחר רענון זכרון חוזר ונשנה במהלך העדויות, שלא ממש צלח, העידו השוטרים עדות כללית ובעיקר על בסיס נסיונם והיכרותם עם אירועי שב"חים אחרים ולא רלוונטיים לכתב אישום זה, וכלשונם: "לא זוכר הרבה. מכיון שיש לנו הרבה אירועים שדומים לאירוע הזה..." (עמ' 13 ש' 3); וגם "מתערבב לי עם מלא אירועים מאותו סוג" (עמ' 15, ש' 22 דברי בן דוד) ו"האירוע לפני חצי שנה אני לא זוכר אותו" (עמ' 67 ש' 17 דברי בראשי).

ולא רק זאת אלא שגרסתם, שלא התיישבה בנקודות מהותיות זו עם זו, לא נתמכה בראיות אחרות שניתן היה בנקל להביאם, ככל שאכן היו מתבצעות פעולות החקירה הנדרשות להוכחת ביצוע העבירות בסמוך לאירוע הנטען, וככל שהיו מבררים את העובדות עם מעורבים אחרים באירוע שנכחו במקום כטענת השוטרים.

יאמר כי גם אם הסתירות לא היו כה מהותיות וכי במצב ראייתי אחר לא היה מקום ליחס לסתירות אלה משקל רב, הרי בתיק בו מידת הראיות היא כה מועטה ואינה נתמכת בראיות אובייקטיביות ולא בעדים שהיו נוכחים באירוע והוסף לכך את העובדה שהעדים היחידים מטעם המאשימה לא זכרו את האירוע והעידו על סמך רענון הזכרון ו'הוסיפו עובדות חדשות הגם שלא זכרו את האירוע, ראיתי לייחס לסתירות אלה מידת חשיבות גדולה יותר בגלל מיעוט הראיות ואיכותן הירודה.

לא הובאו כל ראיות לעצם ביצוע מרדף כמתחייב מנהלי עריכת מרדף (כמפורט בנ/1); לא רק שלא בוצעו הנהלים כלשונם, למצער לא הוצגו ראיות לכך, הרי שגם לא הוצג כל מסמך מזמן אמת, כי התקיים אירוע של 'מרדף' כמשמעו בנהלי המשטרה שהוצגו, כך לא הובאה כל ראיה לגבי דיווח למוקד בזמן אירוע המרדף, דיווח שכן דוד העיד כי ביצע (עמ' 14 ש' 16) ואף העיד כי היה בקשר עם המוקד (עמ' 22) אך כאמור לא הובאה כל ראיה על קיום השיחה הזאת, גם לא הובא כל מסמך/ראיה שיהיה בהם לתמוך בטענה כי אכן היה דיווח כזה (למשל - יומן המוקד המשטרתית), גם לא הוצגה ראיה לגבי דיווח על הקמת המחסומים שכן דוד העיד כי הורה לכוחות להקימם (עמ' 14 ש' 16); לא הובאה גם הקלטה של ההודעה למוקד ולא תרשומת המעידה על הקלטה כזאת, (הגם שהובהר שהודעות כאלה מוקלטות במוקד), לא הובאו צילומים של המרדף שכן השוטרים לא צלמו את המרדף (כזכור בן דוד

אמר שלא היה לו זמן להגיד לשוטר בראשי לצלם). לא רק זאת אלא שלא הובאו כראייה תמונות המתעדות את כלי הרכב שלטענת השוטרים נאלצו לסטות מנתיב נסיעתם או לפחות את חלק מכלי הרכב כנטען - שהרי הם אלה שלכאורה את חייהם ובטיחותם סיכן הנאשם בנתיב התחבורה; גם לא נגבתה הודעה של מי מבין כל נהגי המכוניות בכביש (שאיננו יודעים מה מספרם) ושלגביהם נטען כי נאלצו לבלום ולסטות מנתיב נסיעתם, אפילו תמונה של הכביש המתעדת את מצבו ואת כלי הרכב 'הרבים' שנאלצו לבלום או לסטות לא הוצגה כראייה. לחסר המהותי בראיות יש להוסיף את העובדה כי אף לא אחד מבין 23 השב"חים שהיו בתוך הסוואנה הובא לעדות הגם שהיה בידם לתאר את 'הנסיעה בסיכון', את הגברת המהירות כנטען, את המעבר מנתיב לנתיב כדברי השוטרים, את הנעשה ברכב הסוואנה בעת ההמלטות הנטענת, את הלך רוחו של הנאשם בעת 'שנמלט' לטענת השוטרים וסיכן את הנוסעים בדרך.

להוסיף כי הייתי מצפה שבשל החסר בעדים היה נכון לזמן את המתנדב שהגיע למקום, כדברי השוטרים, אך המאשימה לא זמנה את המתנדב לעדות, ממילא איננו יודעים מי הוא, מתי היה במקום, האם גבה הודעות, האם מסר הודעה, וכלל לא נדע האם יש לו מידע להאיר את הנסיבות - חסר מהותי נוסף בהבאת הראיות להוכחת כתב האישום - חסר שפועל נגד מי שנמנע מהבאת עדים וראיות בני השגה.

אומר כי לא עלה בידי המאשימה להביא ראיות להוכיח את האירוע כמתואר בכתב האישום, ולכן לא הצלחתי לקבל תמונה מלאה, ונראה כי אף לא חלקית, מהתרחשות האירוע.

יוצא איפוא, כי החלק העובדתי של העבירות, הובא על ידי שני שוטרים, שהעידו על אירוע שכלל לא זכרו, או לכל היותר זכרו במעורפל, ומשכך מתעצם החסר בראיות תומכות שכאמור ניתן היה בנקל להביאם.

15. לא רק זאת אלא שכפי שצינתי, העדויות מפי השוטרים לא ממש השתלבו זו עם זו ולא רק שלא התרשמתי מעדויות השוטרים, שכאמור לא זכרו כלל את האירוע עליו באו להעיד, אלא שבנסיבות שהובאו לפני סברתי כי לפחות חלק מהדברים כלל אינו סביר ואינו מתיישב עם ההגיון ונסיון החיים; כך לא השתכנעתי לקבל את דברי בראשי כשהעיד בענין תקיפת השוטר בן דוד זאת לאור דבריו על מקום המצאו שהיה מימין הרכב, משם לא ניתן לראות את מושב הנהג בו נטען כי התקיפה ארעה, ממילא לא יכולתי לקבל את דבריו כי ראה את התקיפה או את 'המאבק' כדבריו בהמשך, שכן לדבריו עמד בצד ימין של הרכב כדי לשמור על הפתח הימני שלו במטרה למנוע המלטות השב"חים, וגם לדבריו בשל גובה הרכב לא ניתן לראות את מושב הנהג שם ארעה לכאורה התקיפה; בראשי אמנם ציין כי 'איבד את קשר העין' עם בן דוד, משמע בדקות בהן היה בן דוד מול הנאשם - הדקות בהן ארעה לכאורה התקיפה - לא היו הנאשם ובן דוד בטווח הראייה של בראשי, גם אם טען בהמשך אחרת. הוסף לתהיות שעלו בעניין עדותם גם את השימוש שעשו שני השוטרים במילה 'התקוטט' לתיאור התקיפה, והתרשמתי כי השימוש במילה זה - 'התקוטט' - לתיאור התקיפה היה לכל הפחות תמוה, שבעתיים כששני השוטרים כלל לא זכרו את האירוע אך ידעו בבירור לומר כי הנאשם 'התקוטט' עם בן דוד. לכך יש להוסיף את התמונה 4/4 המצביעה על מקום עצירת הסוואנה, כמעט בתוך גדר הפרדה בין שני נתיבי הנסיעה הנוגדים, שאינו מאפשר את התקיפה הנטענת, בשל העדר מירווח סביר לביצועה.

מנגד דווקא התרשמתי מעדות הנאשם שלא ניסה להרחיק עצמו מהמעשים ומהעבירות שביצע ובהן

הודה ולא הפחית מחומרתן, ומצאתי את העדות הזאת משכנעת ומתאימה למצב שתואר לפני.

אומר עוד כי עדויות השוטרים לא רק שלא השתלבו זו בזו בנקודות מהותיות, אלא שגם מצאתי העצמה של האירוע הנטען, כמו למשל שהשוטר בראשי ציין כי ראה את הנאשם ואת בן דוד על הרצפה כתוצאה מ'המאבק' ביניהם, ויודגש כי אין כל עדות אחרת לכך וגם בן דוד עצמו כלל לא טען כי נפל על הרצפה או כי נאבק עם הנאשם והגיע לרצפה, טענה שאף אינה מתיישבת עם נ/4. היחידי שהיה על הרצפה באירוע הוא הנאשם, שהגיע למצב זה בגלל בן דוד שהפעיל כלפיו טייזר. מכאן שהתרשמתי שהתיאור שניתן מפי השוטרים לא התיישב עם הנסיבות ובהעדר תמיכה לדבריהם שכאמור נאמרו שלא מהזכרון, אלא מעיון בדוחות (וגם אז לא זכרו) תמיכה ראייתית שניתן היה להביא, מצאתי כי תיאור השוטרים את האירוע אינו סביר בהתחשב בסוג הרכב ובמשא הכבד שנשא הרכב ובהתחשב בתנאי הדרך - השיפוצים בכביש ירושלים תל אביב, וכן בהתבסס על התמונה האקראית שצולמה על ידי מאן דהוא והועלתה ל-youtube.

מכאן שמסקנתי היא כי במקרה זה לא די בעדות שני השוטרים לבדם, ללא כל תמיכה אחרת, כדי לבסס את הנטען בכתב האישום (אשר לשתי העבירות בהן לא הודה הנאשם).

16. הגם שדי באמור לעיל להבהיר כי לא השתכנעתי מעדויות השוטרים שעליהן בלבד מבססת המאשימה את התשתית הראייתית להוכחת כתב האישום ראיתי להוסיף על המתואר בהכרעת הדין לעיל ובחלק בו תיארתי את ראיות הצדדים שכללו גם את התייחסותי.

בהתאם לעדות השוטרים הם נסעו בניידת (אפילו לגבי סוג הניידת חלוקים שני השוטרים בעוד שבן דוד טען כי נסעו בקאיה (עמ' 21) טען האחר כי הניידת היא רכב מסוג טויוטה (עמ' 76)) לכיוון ירושלים בירידה ממחלף הראל ואז 'חשדו' כי ברכב הנוסע בנתיב ההפוך, זה שכיוונו לתל אביב מוסעים שב"חים. הרכב היה שקוע כדבריהם, מכובד המשא, והדעת נותנת כי רכב הפורד (שלא היה חדש - לשיטת כל העדים) אינו מותאם להסעת 23 אנשים בתוספת נהג, וכי אינו יכול לנסוע מהר כפי שאכן התרשם השוטר בן דוד שלדבריו "הרכב גם לא יכול לנסוע מהר" (עמ' 13 ש' 17).

השוטרים סברו שלפניהם מתבצעת עבירה של הסעת שב"חים (לציין כי אין זו עבירה המתירה ביצוע מרדף - ראו הנהלים לביצוע מרדף נ/1 וכן דברי בן דוד עמ' 25), קרי, המעשה שבגללו השוטרים 'חתרו למגע' (עמ' 23) עם הנאשם היה חשד לאירוע של שב"חים, ולא חשד לביצוע העבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, רוצה לומר כי העבירה הנטענת נעברה למעשה, כך לטענת השוטרים, בגלל 'המרדף' שהם ביצעו.

הנסיעה 'מסכנת חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה' כנטען, התייחסה אפוא, לנסיעה קצרה ולזמן קצר מאוד כדברי השוטרים שהחלו במרדף בסביבות מחלף עין חמד (לא ברור אם לאחר המחלף או לפניו 40 מטר לפה. 40 מטר לשם" (עמ' 65 ש' 19)) מרדף שהסתיים במהרה 300-400 מטר (עמ' 38) וארך "דקה. שתיים. שלוש" (עמ' 38 ש' 30), כשהניידת הגיעה למקום במקביל לנאשם, עדיין מול אבו גוש.

להדגיש כי למעט דברי שני השוטרים, שכאמור כלל לא זכרו את האירוע, אין ראיות בתיק לקיומו של מרדף (בהעדר כל מסמך או הודעה של מאן דהוא שקבל דיווח על קיום המרדף כמתחייב מהנהלים אך לכך כבר

התייחסתי לעיל).

לא ברור מתי החלו השוטרים לכרוז, לדבריהם, במהלך המרדף הקצר שהתנהל (לטענת השוטרים) למרחק לא רב ממחלף עין חמד (מחלף אבו גוש) והסתיים במהלך העלייה מול אבו גוש שם נעצר ההרכב, (כך נראה מנ/4); אף השוטרים לא האירו את עיני בנושא, ובודאי שאין ראיות לגבי בריחת הנאשם מהשוטרים, ויאמר כי השוטרים בעצמם ציינו כי רק "חשדו" שהוא בורח.

השתכנעתי מדברי הנאשם כי בפעם הראשונה שראה את הניידת היא היתה במקביל אליו והוא מיד עצר את הרכב, דברים המשתלבים עם חומר הראיות.

לא מצאתי כל ראיה בתיק להאצת הרכב על ידי הנאשם, אף השוטרים לא ציינו זאת, וממילא הטענה לא סבירה לאור העליות של הרי ירושלים, שם נטען שאירע המרדף הקצר, ולאור המשא הכבד שנשא הרכב, ואף השוטרים לא העידו לגבי האצת הרכב, להפך, ציינו כי הרכב אינו יכול להאיץ מחמת היותו רכב כבד.

17. לא השתכנעתי מגרסת השוטרים שכאמור לא זכרו את האירוע, ואולם עדותם 'התפתחה' במהלך מתן העדות, כך הגם שתשובתם העקרית שחזרה ונשנתה בעדותם היתה "לא זוכר" תשובה שהתייחסה לרבות מהשאלות ולמשל היתה זו התשובה לשאלה מתי היתה הכריזה, מאיזה שלב התחילו השוטרים לכרוז (עמ' 63, 64); 'לא זוכר' גם היתה התשובה לשאלה האם סטה הנאשם בין הנתיבים, ואם כן מתי (עמ' 66); 'לא יודע' היתה התשובה לשאלה כיצד נהג הנאשם עובר למרדף (עמ' 67); 'לא זוכר' היתה התשובה לבקשה לתאר את תנאי הדרך ואת מצב הכביש (עמ' 75); ובקצרה התשובה השגורה היתה "אני לא זוכר. צר לי אני לא זוכר מה היה שם" (עמ' 53) והיא למעשה הסיכום העקרוני של עדות השוטרים.

לעומת העדר זכרון מהאירוע 'ידע' בראשי לתאר כי ראה את המאבק בין בן דוד לנאשם שהסתיים לדבריו כששניהם על הרצפה; הוא גם הוסיף ותאר 'עובדה' חדשה נוספת - כי גם הוא בעט בנאשם. נראה כי תיאור זה שמסר בראשי אינו תואם את דברי בן דוד המותקף, וכאמור ולא רק שאינו מתיישב עם הדברים אלא שבראשי מצא להוסיף פרט חדש נוסף - של הבעיטה שהוא נתן לנאשם. כלל לא השתכנעתי כי ממקום עמידתו של בראשי, אותו לא יכול היה לתאר במדויק, כמו פרטים אחרים שלא ידע לתאר, ניתן היה לראות את 'המאבק' שתאר. התרשמתי כי 'המאבק' נולד לצורך אחר למשל, כסיבה לשימוש בטייזר שלכאורה לא מצאתי סיבה לשימוש בו; במסגרת ת/1 - הודעת הנאשם פתח הנאשם את ההודעה בדברים אלה כשנשאל "מה תגובתך?" (להקראת החשדות - א.נ.ח) עונה: "לא נגעתי בשוטרים. שהוא אמר לי לעמוד עמדתי והוא הביא לי חשמל פה, לא עשיתי שום דבר" (ש' 3, 4 לת/1), ואולם התרשמתי כי העצמת ה'מאבק' שתאר בראשי הוא תשובה לסיבה לשימוש בטייזר ויאמר כי זו התרשמות בלבד ולא קביעת ממצא שכן לא הובאו לענין זה ראיות.

עקרו של דבר לא יכולתי להתחקות אחרי המצב העובדתי האמיתי מעדות השוטרים ולא יכולתי לסמוך על דבריהם שלא התיישבו עם השכל הישר וניסיון החיים, לא כל שכן עם חומר הראיות בתיק, ובעיקר זה החסר בתיק. התרשמתי, כאמור, שבעדותם יש למעשה נסיון לתת הסבר להתנהלותם, אם זה ביצוע מרדף בניגוד לנהלים, אם אכן היה מרדף ולא השתכנעתי שכך היה, ואם זה שימוש בטייזר שאין בתיק זה כל ראיות כי היה מקום להשתמש בו.

מנגד דווקא גרסת הנאשם היתה מהימנה בעיני, היא היתה קונסיסטנטית בנקודות העקריות שלה למן מסירת ההודעה ת/1 ועד מתן העדות. הוא לא הרחיק עצמו מביצוע העבירות בהן הודה והשיב בצורה עניינית לכל שאלה. אני מקבלת את דבריו המתיישבים עם עדות השוטרים כי לראשונה היו במקביל לרכב שנהג בעת הורו לו לעצור והוא עצר מיד וכי כלל לא היה מודע לקיום המרדף. גם טענתו כי לא היכה את השוטר מקבלת תמיכה מאחד השב"חים שהוכנס באמצע מתן הודעתו; אמנם הוסכם על הצדדים כי דבריו אינם מהווים ראיה לתוכנם מאחר שלא הובא לעדות, עם זאת יש בהם כדי ליתן מימד נוסף התומך בגרסת הנאשם שלא תקף את השוטר. השב"ח נשאל מספר פעמים בצורות שונות לגבי התקיפה של השוטר - אך הוא היה איתן בדעתו שלא ראה אותו תוקף (ת/1).

אני מקבלת את דברי הנאשם כי לא נהג באופן הנטען לא רק בגלל שדבריו היו אמינים בעיני אלא שהם גם מתיישבים עם הנסיבות, הרכב, המשא הכבד שהסיע באותו יום, הכביש המצוי בשיפוצים, העלייה ממחלף עין חמד לכיוון טלז סטון, וגם עם דברי השוטרים שהסכימו בעדותם כי רכב כזה אינו יכול להאיץ.

ההכרעה

18. כפי שצינתי לעיל, העובדות המתוארות בכתב האישום, בכל הקשור לשתי העבירות שבהן לא הודה הנאשם, לא הוכחו ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט הפלילי, ולא רק שלא יכולתי לסמוך על עדותם של השוטרים שלמעשה לא זכרו את האירוע ולא השתכנעתי מתשובותיהם, הרי גם הדברים שכן אמרו לא נתמכו בראיות שהיה בידי המאשימה להביא והיה בהם לבסס את דברי השוטרים, או למצער היה בהם לתאר את האירוע הנטען, כך נעדרו עדים מהותיים שהשתתפו באירוע (השב"חים, או מי מהם, נהגי כלי הרכב שלטענת השוטרים בלמו ו/או נאלצו לסטות ולמעשה הם שהיו חשופים לסיכון שהעמיד אותם הנאשם לטענת המאשימה, המתנדב דניאל מלכה שהגיע למקום ומעט פרטים עליו קבלנו רק בחקירה הנגדית של השוטר בראשי (עמ' 72, 73)). ולא רק עדים מהותיים נעדרו ממתן העדות אלא גם מסמכים מהותיים שהיה בהם לתמוך את טענות השוטרים לא נכללו בין מוצגי המאשימה, הגם שלכאורה מצויים בידיה-אם אכן כדברי בן דוד היה מרדף עליו דיווח, כך למשל הקלטות מהדיווח למוקד, מסמכים לגבי הדיווח, רישומים על המרדף, יומן המוקד, מסמך המתעד את הדרישה להקמת מחסומים עם תחילת המרדף כנטען.

כל אלה חסרים - וחסרונם מהותי לאור החולשה הממשית בהצגת תשתית המתארת את העובדות שבכתב האישום.

הלכה פסוקה היא, שהימנעות מלהביא ראיה מצויה ורלוונטית מובילה למסקנה, שאילו הובאה היתה פועלת לרעת אותו צד שנמנע מהגשתה, ועל כן ההימנעות בענייננו מדגישה ביתר שאת את החולשה שבראיות התביעה ופועלת לטובת הנאשם.

בהעדר ראיות מספיקות להוכחת היסודות העובדתיים של שתי העבירות, שכן לא יכולתי להסתפק בעדויות השוטרים אני קובעת כי לא הוכחו היסודות העובדתיים של שתי העבירות וממילא אין לדבר על היסוד הנוסף הצריך הוכחה לצורך הוכחת המעשים הפליליים האסורים - הוא היסוד הנפשי של הנאשם, שכן למשל את היסוד הנפשי הנדרש לענין סעיף 332 (2) המחייב בחינת הצפיות ניתן לעשות רק על בסיס היסוד העובדתי ככל שהוכח ורק לאחר שהתשתית העובדתית ויסודות העבירה הוכחו על כל

רכיביהם. להבהרת הדברים ראיתי להביא את האמור בע"פ 217/04 **אלקורעאן** הנ"ל בו אומר בית המשפט בסעיף 13 של פסק הדין:

"עבירות העוסקות בנהיגה בדרך נמהרת או רשלנית (כדוגמת סעיף 338 לחוק העונשין) מטפלות בנהג הסביר, הממוצע, שבשל נסיבות שונות מבצע עבירה בזמן נהיגה. עבירה לפי סעיף 332(2) לעומת זאת, מטפלת בנהג שאינו "תמים". היא מתמקדת בנהג שידע על הפסול בהתנהגותו, ולמרות כך לקח סיכון ביודעין לפגיעה באנשים חפים מפשע, אשר צפויים להינזק כתוצאה מנהיגתו הפרועה".

ברור כי בענייננו, משלא הוכחו היסודות העובדתיים של העבירה, קרי, האם הנאשם נהג 'נהיגה פרועה' שסיכנה חיי אנשים וכלל לא הוכח האירוע כפי שמתואר בכתב האישום, ממילא לא ניתן לבחון את התנהגות הנאשם ואת היסוד הנפשי בהתאם, ומשכך מתייתרת בחינת עניין זה.

סיכום

17. אני **מזכה** את הנאשם מביצוע העבירות:
סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה- עבירה לפי סעיף 332(2) ו-332(5) לחוק העונשין;
תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 274 (1) לחוק העונשין.
אני **מרשיעה** את הנאשם על פי הודאתו בעבירות:
הסעה שלא כדין לפי סעיף 12א(ג)(א1)(ב) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952;
חובת חגירה של חגורת בטיחות לפי תקנה 83ב(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961;
הסעת נוסעים מעל המותר לפי תקנה 84(ב) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

הערה: תמצית הכרעת הדין והחלטתי האופרטיבית בסיפא להכרעת הדין ניתנה במעמד הנאשם וב"כ הצדדים. הכרעת הדין עצמה על נימוקיה נחתמת רק היום בשל פגם בקובץ ה-word שלא איפשר 'פתיחתו' ותוקן רק הבוקר.

הכרעת הדין נחתמת היום, ג' כסלו תשע"ה, 25 נובמבר 2014.